

CHRISTOPHER MARLOWE

TRAGIŠKOJI DAKTARO FAUSTO ISTORIJA

Iš 1604 metų anglų kalbos leidinio vertė

TAUTVIDA PATACKIENĖ

VEIKIANTIEJI ASMENYS

POPIEŽIUS

LOTARINGIJOS HERCOGAS

VOKIETIJOS IMPERATORIUS

VANHOLTO HERCOGAS

FAUSTAS

VALDESAS

KORNELIJUS FAUSTO DRAUGAI

VAGNERIS, FAUSTO TARNAS

KLOUNAS

ROBINAS

REIFAS

SMUKLININKAS

ARKLIŲ PIRKLYS

RITERIS

SENUKAS

STUDENTAI, VIENUOLIAI IR TARNAI

VANHOLTO HERCOGIENĖ

LIUCIFERIS

BELZEBUBAS

MEFISTOFELIS

GERASIS ANGELAS

BLOGASIS ANGELAS

SEPTYNIOS MIRTINOS NUODĖMĖS

VELNIAI

DVASIOS, PRIĖMUSIOS ALEKSANDRO DIDŽIOJO, JO MEILUŽĖS IR TROJOS
ELENOS PAVIDALUS

CHORAS

Jeina Choras

CHORAS

Ne žygį Trazimeno lyguma,
Kur Marsą siejo sąjunga su punais;
Ir ne gaišimą laiko meilės flirtui
Dvaruos karalių, kur valstybė žlunga,
Ir ne pompastiką ryžtingų žygių
Mūza pašlovins strofose dangaus:
Tai štai kaip, ponai, - mes privalom
Ir nesėkmę, ir sėkmę rodyt Fausto:
Kantrybės ką nors sprendžiant prašom,
Kai kalbam apie Fausto kūdikystę.
Jis gimė nekilingoje šeimoj,
Rodu vadintam vokiečių mieste,
Į Vitenbergą jau subrendęs vyko,
Kur išsilavino, jo šeimai remiant.
Taip sekės teologijos jam mokslai -
Rašyt scholastikos vaisius garbingus,
Kad greitai mokslų daktaru jis tapo,
Pralenkdamas visus, kuomet užverda
Diskusijos iš teologijos srities.
Kol taip žiniom puikuodamasis savo
Jis siekė neįmanomo sparnais iš vaško,
Dangaus valia sparnai tie išsilydė;
Tad, užsiėmęs velniškom pratybom,
Pririjęs mokslo dovanų auksinių,
Prakeikta nekromantija klejoja –
Tik magija pati jam maloniausia:
Ją vertina jisai labiau nei rojų:
Štai šis žmogus kabinete savajam.

(Išeina)

Faustas savo kabinete

Imk, Faustai, gilintis į dalykus,
Kuriuos tu išpažįsti ir, juos baigęs,
Tu tapk teologu, bet pasinėręs
Į pagrindus pačius kiekvieno mokslo,
Gyvenk ir mirk su Aristotelio darbais.
Tu, Analitika, jau pavergei mane!
Bene disserere est finis logices.
Ar mąstymas teisingas tikslas logikos?
Ar didesnius ji žada stebuklus?
Tuomet nebeskaityk, neliko tikslo:
Nes Faustui dera didesni dalykai:
Sudie tau, filosofija, sveiks Galenai!
Regėdamas, *Ubi desinit philosophus, ibi incipit
Medicus**:
Būk, Faustai, daktaru, šluok auksą,
Pašlovink išgijimo stebuklu save:
Summum bonum medicina sanitas,
Nes medicinos tikslas sveikata.
Ko, Faustai, neartėji prie šio tikslo?
Ar nekalbi kasdien tu aforizmais?
Ar tavo neskelbti viešai receptai,
Išvarę marą iš daugybės miestų,
Išgydę tūkstančius ligonių be vilties?
Bet vistik, Faustai, tu lieki žmogum.
Jei tik suteikti amžiną gyvenimą
Žmonėms galėtum ir prikelt iš mirusių,
Tuomet profesija ši būtų gerbiama.
Sudie tau, fizika! Kur Justinianas? (*skaito*)
*Si una eademque res legatur duobus, alter rem,
Alter valorem rei**.*
Koksai puikus nesąmonių paveldas! (*skaito*)
*Exhaereditare filium non potest pater, nisi***,*

Toks „Institutes“ kaip ir pagrindinių

Įstatymų yra subjektas:

Šios žinios tinka samdiniui niekingam,

Kuris tesiekia numestų jam atmatų;

Tas mokslas vergiškas ir per ribotas.

Geriausią rinktis teologiją:

Štai Biblija Jeronimo, skaityk. (*Skaito*)

Stipendium peccati mors est. Cha! Stipendium,

Bausmė už nuodėmę yra mirtis: baisu. (*Skaito*)

Si peccasse negamus, fallimur, et nulla est in nobis

Veritas: Sakydami, jog mes be nuodėmės, save apgauname,

Ir mumyse nėra tiesos. Nes turim pult į nuodėmę ir mirt dėl to.

*Ten, kur baigiasi filosofas, prasideda daktaras. (lot.)

**jeigu tas pats daiktas užrašytas dviem, vienas paveldi patį daiktą, o kitas – daikto vertę. (lot.)

***negali tėvas nieko nepalikti sūnui, jei ne... (lot.)

Taip, mes privalom mirt ir nebepresikelt.

Kas tai per doktrina? *Che sera, sera,*

Tad tebūnie, kas bus? Sudie tau, teologija!

Ši magų išmintis ir knygos

Iš nekromantijos srities juk dieviškos.

Charakteriai ir raidės, linijos ir ratai

Yra tai, ko labiausiai Faustas trokšta.

O, kokį turtą, džiaugsmą, valdžią, šlovę,

Visagalybės pojūtį pasaulis

Darbščiajam meistrui savo darbo žada!

Visi tarp polių judantys daiktai

Bus man pavaldūs: imperatorių,

Karalių klausoma tik valdose jų,

Ne jiems juk vėją kelt ir debesis sklaidyt,

Bet tam, kurio galybė daug didesnė,

Negu protu žmogus aprėpti gali.
O tikras magas – tai galingas dievas,
Tad miklink protą, Faustai, siek dievybės.

Jeina Vagneris

Vagneri, linkėjimai draugams brangiausiems
Kornelijui ir Valdesui: praneški,
Jog nuoširdžiai prašau jų aplankyti mane.

VAGNERIS

Bus padaryta, pone.

FAUSTAS

O pokalbis su jais padėtų man labiau
Nei neatidėliotini darbai.

Jeina Gerasis Angelas ir Blogasis Angelas

GERASIS ANGELAS

O, Faustai, mesk prakeiktą šitą knygą,
Šalin ją, nes apnuodys tavo sielą
Ir Dievo rūstį ant tavęs užtrauks.
Tai šventvagystė! Šventraščių skaityk.

BLOGASIS ANGELAS

Pratęski, Faustai, šį įžymų meną,
Kuris visus Gamtos turtus talpina,
Būk žemėj lyg Jupiteris danguj,
Valdovas šių visų stichijų.

Angelai išeina

FAUSTAS

Kaip pavergė mane šita mintis!
Ar aš galiu priverst dvasias tarnaut man,
Išspręst visas dviprasmybes manąsias,
Išpildyt jžūliausius troškimus?
Į Indiją man aukso jas nusiųsiu,
Perlus iš vandenyno liepsiu traukti
Ir iš kampelių Naujojo Pasaulio
Man vaisių ir karališkų skanėstų vežt;
Skaityt man filosofiją jas versiu,
Išduoti užsienio karalių paslaptis;
Aptverti Vokietiją siena vario,
Reinu apjuosti Vertenbergą liepsiu,
Užpildyt auditorijas šilku
Ir studentus papuošt gražiais drabužiais.
Už pinigus, kuriuos suneš jos man,
Kariams išguiti liepsiu Princą Parmos,
Ir vienas pats visus kraštus valdysiu;
Ir įsakysiu karui geresnius ginklus,
Nei garlaivis su paraku prie Antverpeno,
Išrasti mano dvasioms paklusnioms.

Jaina Valdesas ir Kornelijus

Užėiti prašom Valdesai, Kornelijau,
Suteikt palaimą man savąja išmintim.
Mielieji Valdesai, Kornelijau,
Žinokit, jog tai jūs paskatinot
Mane slaptajam mokslui, magijai:
Ne vien tik jūsų žodžiai, dar vaizduotė
Mana, nerandanti objekto kito,
Išskyrus nekromantijos vaizdus.
Man filosofija yra per nuobodi;
O teisė ir medicina – kvailiams;

Bet teologija net už šiuos mokslus tris
Bjauresnė, niekšingesnė ir šiurkštesnė:
Tik magija, tik magija tebežavi.
Todėl, draugai mielieji, man padėkit;
Ir aš, glaustaisiais silogizmais pastorius
Bažnyčios vokiečių išmušęs iš vėžių,
Privertęs Vertenbergo visą žiedą
Prie mano tezių spiestis lyg dvasias
Aplink Musejų*, pragaran pakliuvusį,
Ir aš, kaip Agripa**, kurio šešėlį
Taip gerbė Europa, tiek daug žinojau.

VALDESAS

Faustai,
Tavasis protas, patyrimas mūsų, knygos
Privers visas tautas kanonizuot mus.
Kaip mauras Indijos ispanų ponų klauso,
Taip dvasios šių visų stichijų
Draugams trims,- mums-, jau visada tariaus;
Lyg liūtai saugos, mums paliepus,
Kaip reitarai su ietimis kovos,
Ar milžinai laplandų žengs pašonėj;
Kaip moterys arba merginos kartais
Gražesnės daug lakiais savaisiais bruožais
Nei Venera pati krūtim baltosiom:
Plukdys jie iš Venecijos laivus,
O iš Amerikos auksinę vilną,
Kuri kasmet Filipo pildo išdą;
Jei Faustas mokytas bus pasiryžęs.

FAUSTAS

Valdesai, pasiryžęs tam aš taip,
Kaip tu gyvent : nebeįkalbinėk.

KORNELIJUS

Stebuklai su magijos pagalba

Atgrės tave nuo mokslų kitokių.

Tu tas, kuris pažino astrologiją,

Kalbų daug moka ir mineralus

Taip skiria, kaip ir reikia šito magui.

Atėnų Musėjus* – legendinis filosofas, pranašas, poetas, mitinio poeto ir dainiaus

Orfėjo mokinys.

**Heinrich Cornelius Agrippa von Nettesheim (1486-1535) buvo vokiečių magas, okultinių knygų rašytojas, teologas ir alchemikas

Tikėki, Faustai, kad šlovės sulauksi

Menu savuoju netgi didesnės,

Nei kažkada orakulas iš Delfų.

Man dvasios gali sausint jūrą,

Iškelti lobį dužusių laivų

Ir visą turtą, slėptą mūsų protėvių

Gausingose šios žemės gelmėse:

Tark, Faustai, ko trijulė mūsų nori?

FAUSTAS

Kad nieko, Kornelijau. Pradžiugo siela!

Eikš šen! Pademonstruoki man, ką moki,

Kad aš dvasias galėčiau kviesti gojū

Ir visiškai valdyti šiuos džiaugsmus.

VALDESAS

Tuomet skubėki į apleistą gojų

Ir neški Beikono* tu kūrinis didžius

Bei Albertą**, dar Naują Testamentą,

Psalmes hebrajų, kitą rekvizitą

Minėsim pokalbio pabaigoje.

KORNELIJUS

Valdesai, atskleisk žodžius jam meno,
O visą eigą ceremonijos
Patirdamas, jis pats ją sužinos.

VALDESAS

Pirmiausia tau atskleisiu pradmenis,
Na, o vėliau pralenksi tu mane.

FAUSTAS

Tad papietaukime, o po pietų
Detalę apsvarstysime kiekvieną,
Prieš miegą išbandysiu aš save
Ir – mirsiu, bet dvasias iškviesiu.

(Išeina)

*Beikonas, Rodžeris(1214-1292) – anglų mokslininkas ir filosofas, pranciškonų ordino vienuolis, persekiotas bažnyčios už tai, kad bandymai, kuriuos jis atlikinėjo savo laboratorijoje, pagimdė legendą, kad jis su piktosios dvasios pagalba bando prakalbinti žmogaus galvą, pagamintą iš vario.

Albertas** (apie 1193-1280), Albertas Didysis, vokiečių filosofas, dominikonas, garsėjęs magija.

Jeina du studentai

PIRMASIS STUDENTAS

Žinot norėčiau, kas nutiko Faustui:
aukštojoj ką tik griaudė jo
*sic probo**

ANTRASIS STUDENTAS

Štai tarnas jo ateina;
tuoju mes sužinosim.

Jeina Vagneris

PIRMASIS STUDENTAS

Kaip sekas tau? O kur gi

šeimininkas tavo?

VAGNERIS

Težino Dievas.

ANTRASIS STUDENTAS

Tai ką, tu nežinai?

VAGNERIS

Žinau, tačiau tai nieko neįrodo.

PIRMASIS STUDENTAS

Užteks, jaunuoli! Pabaik juokaut ir pasakyki,
kur jis.

VAGNERIS

Šie argumentai neįrodo, kad jūs, licenciatai,
turėtumėt žinot, bet, klaidas prisipažinę,
tapsite atidūs.

ANTRASIS STUDENTAS

Palauk, bet juk sakei mums, kad žinai?

VAGNERIS

Ar turit liudininkų?

PIRMASIS STUDENTAS

Taip, vaiki, išgirdau tai iš tavęs.

*Taip aš įrodau! (lot.)

VAGNERIS

Paklauskite mano bendrininką,
ar aš ne vagis.

ANTRASIS STUDENTAS

Tai ką, tu nežadi mums pasakyti?

VAGNERIS

Taip, pone, pasakysiu: tačiau, jei asilai nebūtumėt,
to nepaklaustumėt; ar šeiminkas *ne corpus naturale?*

Ir ar jis ne *mobile?* Tad kam reikėjo man užduoti
tokį klausimą? Tačiau, jei aš nebūčiau flegmatikas,
kurį nelengva supykdyt, bet lengva pastūmėti
į paleistuvystės liūną (tiksliau, į meilę pasakyčiau),
jūs negalėtumėte paeiti keturiasdešimt žingsnių (pėdų)

link vietos bausmės įvykdymo, nors aš neabejoju,
jog kitą sesiją abu jūs kartuvėse tabaluosit; dabar,
sunaikinęs jus visiškai, aš nutaisysiu

puritono veidą ir pasakysiu jums: tiesa yra,
kad mano šeiminkas pietauja su Valdesu
ir su Kornelijum, o jeigu vynas šitas prakalbėtų,
jis pasakytų jums tai, mielieji ponai:
taigi, te Dievas jus laimina ir saugo,
brangieji broliai mano, brangiausi
mano broliai!

(Išeina)

PIRMASIS STUDENTAS

Bijau, kad įsiurbė jį tas prakeiktas menas,
kurio bloga šlove aniedu išgarsėję
visame pasauly.

ANTRASIS STUDENTAS

Net jeigu nepažįstamas jis būtų mano
ar šiaip koks prašalaitis, net ir tada
dėl jo aš sielvartaučiau. Eime ir viską
išklokim rektoriui, gal jis savaisiais išmintingais
patarimais į protą jį atves.

PIRMASIS STUDENTAS

Bijau, kad niekas jo nebeatves į protą.

ANTRASIS STUDENTAS

Ir vistik ką nors bandykim padaryti.

(Išeina)

Jeina Faustas, ketindamas kviesti dvasias

FAUSTAS

Dabar, kuomet šešėlis liūdnas Žemės

Ilgėdamasis Oriono ūko žvilgsnio,

Į dangų veržias iš Antarktikos

Ir debesis tamsos derva aptraukia,

Užkeikimus pradėki savo, Faustai,

Gal kartais įsako velniai klausys,

Pamatę, kad meldeis jiems ir aukojai.

Šio rato vidury štai Jahvės vardas

Su anagramomis iš pusių abiejų,

Sutrumpinti vardai šventųjų,

Ženkliai kiekvieno šviesulio dangaus,

Žvaigždžių keliaujančių ir Zodiako,

Kurie privers dvasias iškilti:

Ryžtingas būki, Faustai, pasistenk

Atlikti viską, ką tik magas gali,-

Sint mihi dei Acherontis propitii/ Valcat numen

triplex Jehova/ Ignei, aerii, aqatani spiritus,

salvete/ Orientis princeps Belzebub, inferni arden-

tis monarcha, et Demogorgon, propitiamus vos, ut

appareat et surgat Mephistophilis, quod tumeraris:

per Jehovam, Gehennam, et consecratam aquam

quam nunc spargo, signumque crucis quod nunc

facio, et per vota nostra, ipse nunc surgat nobis

dicatus+ Mephistophilis/

Tebus man palankūs dievai Acherono/ Tegyvuoja Jahvės

vardas trijuose asmenyse/ Ugnies, vandens ir oro dvasios,
sveikos/ Rytų kunigaikšti Belzebubai, valdove pragaro
žėruojančio, ir tu, Demogorgonai, jus užkeikiu, tegu
man pasirodo Mefistofelis, kodėl delsi/ užkeikiu
Jahve ir hiena, ir vandeniū švėstu, kuriuo dabar šlakstau,
ir kryžiaus ženklū, kuriuo dabar žėgnojuos, ir mūsų įžadais,
tegu prieš mus dabar ir atsiranda vadinamasis mūsų +
Mefistofelis/

Pasirodo Mefistofelis

Liepiu tau grįžt ir išorę pakeist;
Toksai tarnauti man tu per bjaurus:
Sugrįžk kaip senas brolis pranciškonas;
Ši išorė šventa juk dera velniui.

Mefistofelis dingsta

Matau, kokie dangaus valdingi žodžiai:
Kas nenorėtų būt tikru magu?
Koks nuolaidus man Mefistofelis,
Koks nusižeminęs ir paklusnus!
Galinga magija ir mano burtai:
Jau, Faustai, įvaldei pilnai kerus,
Kad Mefistofeliui pačiam tu įsakai:
Quin regis Mephistophilis fratris imagine.*

Vėl įeina Mefistofelis kaip brolis pranciškonas

MEFISTOFELIS

O ką dabar man padaryti, Faustai?

FAUSTAS

Tau įsakau tarnaut man, kol aš gyvas

Ir vykdyt viską, ką tau Faustas lieps,
Net jei mėnuliui tektų krist ant žemės,
Ar paskandint ją reiktų vandenynui.

MEFISTOFELIS

Galingajam Liuciferiui tarnauju
Ir nepaklusu tau be jo žinios:
Tik jo įsakymus privalom vykdyt.

FAUSTAS

Ar neliepė jį tau pasirodyt?

MEFISTOFELIS

Ne, atvykau čionai laisva valia.

FAUSTAS

Ar burtai pakvietė tave? Sakyk.

*Nes valdai tu savo brolio Mefistofelio pavidalu (lot.)

MEFISTOFELIS

Jie – priešastis, tačiau *per accidens*;
Iškraipomą išgirdę Dievo vardą,
Apleistą Raštą Šventąjį ir Kristų,
Pakylame sučiupt šlovingą sielą;
Mes neateitumėm, jei nenaudotum to,
Kas grėstų amžinu pasmerkimu.
Trumpiausias kelias tam, kurs burti trokšta,
Yra Trejybės atsisakymas
Ir karštos maldos mūsų kunigaikščiui.

FAUSTAS

Tai Faustas jau

Padarė, laikydamasis principo,
Kad pats vyriausiasis tik Belzebubas,
Kuriam save paskyrė Faustas.
Negąsdina jo žodis "pasmerkimas",
Jis pragare lyg Eliziejaus laukuose,
Jo šmėkla ten sutiks visus išminčius!
Bet nekalbėkim apie niekus sielų,
Koks tas Liuciferis, tavasis ponas?

MEFISTOFELIS

Visų vyriausiasis valdovas dvasių.

FAUSTAS

Ar buvo angelu Liuciferis?

MEFISTOFELIS

Taip, Faustai, Dievas jį labai mylėjo.

FAUSTAS

Tuomet kodėl jisai velnių valdovas?

MEFISTOFELIS

Dėl išdidumo ir dėl įžūlumo.

Dėl to jį Dievas iš dangaus išgrūdo.

FAUSTAS

O kas gi jūs Liuciferio pašonėj?

MEFISTOFELIS

Dvaselės, su Liuciferiu nupuolę,

Prieš Dievą rezgę sąmokslą su juo,

Ir amžiams su Liuciferiu prakeiktos.

FAUSTAS

O kur prakeiktoms būti?

MEFISTOFELIS

Būt pragare.

FAUSTAS

O tai kodėl ne pragare dabar tu?

MEFISTOFELIS

O ne, čia pragaras, ir aš jame:

Manai, jog aš, regėjęs veidą Dievo,

Ragavęs rojaus amžinų džiaugsmų,

Net tūkstančiuose pragarų nesu,

Palaimos amžinos jau nebetekęs?

O, Faustai, savo klausimais tuščiais

Tu nekankinki mano vargšės sielos.

FAUSTAS

Vaje, kaip Mefistofelis kankinas,

Netekęs rojaus amžinų džiaugsmų!

Iš Fausto vyriško tvirtumo semkis

Ir niekinki džiaugsmus, kurių netekęs,

Praneški žinią šią Liuciferiui didžiam:

Kad Faustui amžina skirta mirtis,

Sukilus prieš Jupiterio dievybę,

Praneški, kad parduoda Faustas sielą,

Kad dvidešimt ir ketverius metus

Man leistų pagyvent visoj pilnatvėj,

Kad tu mane lydėtum visada

Ir duotum tai, ko aš tik paprašysiu,

Į klausimus manusius atsakytum,

Pagelbėtum draugams, žudytum priešus

Ir visada paklustum mano valiai.

Sugrįžki pas Liuciferį galingą

Ir mano kabinete vidurnaktį
Tu būk, sprendimą pono man atnešęs.

MEFISTOFELIS

Atnešiu, Faustai.

(Išeina)

FAUSTAS

Jei sielų tiek turėčiau kiek žvaigždžių
Danguj, jas Mefistofeliui žadėčiau,
Kad tapčiau imperatorium pasaulio,
Per oro erdvę tiltą pastatyčiau,
Per vandenyną žengčiau su kariais;
Sujungsiu Afrikos kalvas žaliąsias
Vienan žemynan su Ispanija,
Kad būčiau krašto naujojo valdovas:
Ir imperatorius ners į tinklus,
Ir vokiečių monarchai ten paklius.
Dabar, kuomet gavau aš tai, ko trokštu,
Mąstysiu apie išrinktąjį meną,
Kol vėlei Mefistofelis sugrįš.

Įeina Vagneris ir Klounas

VAGNERIS

Eikš šen,berniuk.

KLOUNAS

Koks aš berniukas, trauk velniai! Ar daug
berniukų matėt su taip smilgai užaštrinta barzda
kaip mano: pasakė mat, berniuk!

VAGNERIS

Sakyk,vaikine, ar turi tu lėšų?

KLOUNAS

Tiek pat, kiek varnalėšų; tuo galit įsitikinti.

VAGNERIS

Koks vargeta! Kaip linksminasi plikšis!
Tasai niekšelis neturi nei pinigų, anei
tarnybos ir toks išalkęs, kad įsitikinęs esu,
jog jis parduotų sielą velniui už mentę avienos
ir dar apyžalės.

KLOUNAS

Kaip! Savo sielą velniui už mentę avienos
ir dar apyžalės! O ne, mielasis drauge:
prisiekiu Mergele Švenčiausia, kad reikalinga
mentė man gerai tik iškepta su padažu skaniu,
jei brangiai taip mokėt man tektų.

VAGNERIS

Tuomet tarnybon mano stoki, ir aš papuošiu
tave kaip Qui mihi discipulus+*

KLOUNAS

Eilėraščiais?

VAGNERIS

O ne, mielasis: prakiurdytais šilkais ir glindom.

KLOUNAS

Kaip kaip – į indą? Manau, kad tilptų į jį visa
ta žemė, kurią jūsiškis tėvas jums paliko. Ar
girdit? Labai man gaila būtų apiplėšinėt
jus.

VAGNERIS

Tai kvėša! Sakiau aš – glindom.

KLOUNAS

Oho, glindom! Vadinasi, jei tarnausiu jums,

Mane sukandžios utėlės?

VAGNERIS

Tave visvien kandžios nepriklausomai
nuo to, ar tu tarnausi man, ar ne. Garbusis,
baiki juokelius ir stok tarnauti man septynerius
metus, arba aš taip juodai paversiu utėles visas
velniais, kad iš tavęs beliks tik kaulai.

KLOUNAS

Tik pamanykit! Galite bergždžiai ir nesistengti;
jos mano geros jau pažįstamos: ir mano kūne
kelia tokią puotą tarytum būtų užmokėjusios
už mėsą ir už gėrimą.

*Tu, kuris mano mokinys (lot.) Pirmieji žodžiai iš didaktinio lotynų kalbos eilėraščio, kurį parašė anglų humanistas Viljamas Lilis. Šio eilėraščio buvo mokomasi atmintinai renesansinės Anglijos gramatinėse mokyklose.

VAGNERIS

Klausyk, vaikine. Paimk šiuos gilderius.

(Paduoda pinigų)

KLOUNAS

Filderius? Kas tai per daiktas?

VAGNERIS

Na, kaip tai kas? Prancūzų kronos.

KLOUNAS

Prasmegsiu skradžiai, jeigu ne vietoj
prancūziškų tonzūrų norėtusi turėt tiek
pat man anglišku monetų, kad būčiau
kaip už mūro. O ką gi su
šitais man veikt?

VAGNERIS

Na, kaip tai ką, ponaiti? Tau lieka valanda
apsigalvoti, paskui, kur tu bebūtum,
visvien tave suras raguotasis.

KLOUNAS

O ne! Jūs atsiimkit savo filderius.

VAGNERIS

Prisiekiu, jog neimsiu.

KLOUNAS

Prisiekiu, jog paimsit.

VAGNERIS

Pabūkit liudininkai, kad juos įteikiau.

KLOUNAS

Pabūkit liudininkai, kad juos grąžinau.

VAGNERIS

Na, jeigu taip, aš tuoj pakviesiu du velnius,
ir nusitemps tave jie gyvą. – Balioli! Belčeri!

KLOUNAS

Jei jūsų Baliolis ir Belčeris tik pasirodys,
aš taip iškaršiu kailį jiems, kaip niekada jis karštas
dar nebuvo nuo tų laikų, kai jie velniai: žinot,

kokios kalbos per žmones sklis apie mane,
jei nugalabysiu bent vieną iš jų? – „Pažvelkite
į augalotą tą vaikiną su plačkelnėm : jisai
nužudė velnią“. Taigi visa parapija
mane vadins velniažudžiu.

***Jeina du velniai: Klounas klykdamas
blaškosi į visas puses***

VAGNERIS

Baliolai! Belčeri! – pradinkit, dvasios!

Velniai išeina

KLOUNAS

Tai ką, jie dingę? Tegu prasmenga skradžiai!
Nagai jų velniškai ilgi. Čia buvo velnias ir
velnienė: ar žinot, kaip galima atpažint juos?
Visi velniai raguoti, o kojos velnienių su
skeltom kanopom.

VAGNERIS

Na, šelmi, sek paskui mane.

KLOUNAS

Paklausykite: jei tapsiu jūsų aš tarnu,
ar išmokysite mane iškviesti Banijosą
ir Belčeosą?

VAGNERIS

Aš išmokysiu tave pasiversti kuo tik
panorėsi – šunim, kate, pele, žiurke
ar dar kuo nors kitu.

KLOUNAS

Vaje! Krikščionj - šunim arba kate, pele
ar žiurke! Ne, pone, ir dar kartą ne!
Jeigu paversite mane, tebūna tai
miela šokinėjanti blusytė, kad aš
galėčiau būti šen ir ten, ir taip – visur:
oi, aš pakutensiu po apveidžių mergiočių
ar moteriškaičių sijonėliais, prisiekiu,
Aš įlįsiu ten.

VAGNERIS

Gerai jau, šelmi, eikim.

KLOUNAS

Bet, Vagneri, ar girdit?

VAGNERIS

Ir vėl! – Baliolai! Belčeri!

KLOUNAS

Viešpatie! Maldauju, pone, leiskit
Banijui ir Belčeriui miegoti.

VAGNERIS

Niekšeli, vadink mane Maestro Vagneriu,
ir tegu tavo kairioji akis įsmigus būna
tiesiai į mano kairiosios kojos
kulną su *quasi vestigiis nostris insistere**.

(Išaina)

KLOUNAS

Dieve, atleisk man, jis kalba danų pompastiška
kalba. Na, ką gi. Seku aš paskui. Tarnausiu jam.
O kas gi man beliko.

(Išaina)

Faustas savo kabinete

FAUSTAS

Dabar jau , Faustai,
Privalai prakeiktas būt, o ne išgelbėtas:
Kokia nauda galvoti apie Dangų?
Šalin tuščia vaizduotė, neviltis
Nebe Dievu, tačiau Belzebubu jau tikint:
Nebesugrįžk; o ne, būk, Faustai, tvirtas:
Kodėl suabejojai? Kas man kužda:
„Paliki magiją ir grįžk pas Dievą!
Taip, ir Faustas vėl į Dievą atsigręš.

*Lyg eitum mano pėdomis (lot.)
Į Dievą? Jis tavęs nemyli;
Tu Dievui tarnaudamas, saviems geismams
Tarnauji, kaip nurodo Belzebubas:
Šventovę pastatysiu jam, altorių
Apliejęs karštu naujagimių krauju.

Jeina Gerasis Angelas ir Blogasis Angelas

GERASIS ANGELAS

Mesk, mielas Faustai, šį niekšingą meną.

FAUSTAS

Malda ir gailestis, ir atgaila – o kam?

GERASIS ANGELAS

Jiems padedant gali pakliūt į Dangų!

BLOGASIS ANGELAS

Iliuzijos ir lunatizmo vaisiai,
Apkvailinantys žmones, kad tikėtų.

GERASIS ANGELAS

Tu apie Dangų, mielas Faustai, pagalvok.

BLOGASIS ANGELAS

Ne, Faustai, - apie garbę ir turtus.

(Angelai išeina)

FAUSTAS

Apie turtus!
Juk Emdeną valdyt galėsiu aš,
Kai man pats Mefistofelis tarnaus, -
Man Dievas nebaisus – apgintas būsiu.
Neabejok! Ateiki, Mefistofeli,
Atneški iš Liuciferio žinias; -
Vidurnaktis. O, Mefistofeli,
Veni, veni, Mephistophile!*

*Ateik, ateik, Mefistofeli (lot.)

Praneški, ką Liuciferis pasakė!

Įeina Mefistofelis

MEFISTOFELIS

Kad aš tarnaučiau tau, kol tu dar gyvas,
Mane nupirkdamas už savo sielą.

FAUSTAS

Jau Faustas dėl tavęs surizikavo.

MEFISTOFELIS

Bet, Faustai, privalai tu testamentą

Man dovanojimo rašyt krauju;

Liuciferis patikimumo siekia.

Tau atsisakius, pragaran sugrįšiu.

FAUSTAS

Lik, Mefistofeli, ir pasakyk,

Kokia nauda jam bus iš mano sielos?

MEFISTOFELIS

Padidins dar jo karalystę.

FAUSTAS

Ar tai jo viliojimo priežastis?

MEFISTOFELIS

Solamen miseris socios habuisse doloris.*

FAUSTAS

Ar tu, kurs kankini kitus, kenti?

MEFISTOFELIS

Už sielas žmonių kenčiu aš ne mažiau.

Ar priklausys man tavo siela, Faustai?

Juk aš tada tau vergiškai tarnausiu

Ir duosiu tau daugiau, nei paprašysi.

FAUSTAS

Taip, Mefistofeli, ją atiduosiu.

*Varge turēt bendrakeleivių – tai kankinio paguoda (lot.)

Mefistofelis

Tuomet jbrēžk tu, Faustai, drāšiai rankā,

Prisiekdamas, kad vienā gražią dienā

Galingasis Liuciferis jā gaus;

Ir tu toks didis būsi kaip Liuciferis.

FAUSTAS (*smeigdamas peilį j rankā*)

Štai, Mefistofeli, iš meilēs tau

Aš rankā prakirtau tam, kad krauju

Prisiekčiau sielā atiduot Liuciferiui,

Didžiam valdovui amžinos nakties!

Kaip trykšta kraujas, tad tegu jis būna

Tarytum užstatas manajam norui!

MEFISTOFELIS

Bet, Faustai, privalai

Rašyt man dovanojimo raštā.

FAUSTAS

Taip, žinoma, rašau, (*rašo*) bet, Mefistofeli,

Jau kraujas stingsta, negaliu rašyti.

MEFISTOFELIS

Atnešiu tau ugnies atšildyt kraujui.

(Iššina)

FAUSTAS

Kā reiškia ženklas, kad sustingo kraujas?

Nejaugi jis nenori, kad rašyčiau?

Kodēl nesrūva jis, kad vēl pradēčiau?

Tau Faustas atiduoda savo sielā: čia!

Sustingo! Bet kodēl? Ar ji ne mano?

Vėl: *Faustas atiduoda savo sielą.*

Sugrįžta Mefistofelis, nešdamas kilnojamą anglių krosnelę

MEFISTOFELIS

Štai ir ugnis kaitrioji, eikš, duok ranką!

FAUSTAS

Dabar, kai kraujas vėl pradėjo srūti,
Tuoju sukursiu tau aš savo raštą. **(Rašo)**

MEFISTOFELIS

Kad tik pavyktų užvaldyt jo sielą!

(Į šalį)

FAUSTAS

*Consummatum est;** jau raštas pabaigtas.

Liuciferiui palieka Faustas sielą.

Iš kur šis užrašas ant mano rankos?

*Homo, fuge:*** o kur galiu pabėgti?

Pas Dievą? Kad į pragarą nugrūstų?

Apgauna juslės; užrašo nėra: -

O, ne! Matau jį aiškiai; parašyta

Homo, fuge: bet Faustas pasiliks.

MEFISTOFELIS

Atnešiu jam ką nors, kad pralinksmėtų.

(Į šalį, paskui išeina)

Mefistofelis sugrįžta su velniais, kurie siūlo Faustui karūnas ir prabangius rūbus, paskui pasišalina.

FAUSTAS

O, Mefistofeli, kam šitas šou?

MEFISTOFELIS

Jis tam, kad pralinksėtų tavo protas,
Ir tau parodyčiau, ką gali magija.

FAUSTAS

Bet ar galiu iškviest dvasias, kai noriu?

MEFISTOFELIS

Ir didesnius gali atlikti darbus.

FAUSTAS

Ir tūkstantį aš sielų atiduočiau.

Paimki, Mefistofeli, šį ritinį

Su kūno ir su sielos dovana:

Tačiau su sąlyga viena, kad viską

Išpildysi, ką tau aš parašiau.

*Atlikta (lot.)

**Žmogau, bėk (lot.)

MEFISTOFELIS

Prisiekiu Liuciferiu ir pragaru,

Kad pažadų duotų laikysiuos savo.

FAUSTAS

Tada klausykis mano skaitymo. (**Skaito**)

Sąlygos yra tokios. Pirma, Faustas gali

būti dvasia savo forma ir turiniu. Antra,

Mefistofelis bus jo tarnas ir paklus jo

įsakymams. Trečia, Mefistofelis tarnaus

jam ir pristatys viską, ko jis trokšta.

Ketvirta, Mefistofelis bus jo kambary ar name

nematomas. Paskutinė sąlyga, kad jis pasirodys

minėtam Džonui Faustui visada ta forma ar pavi-

dalų, kurio Faustas užsigeis. Aš, Džonas Faustas

iš Vertenbergo, daktaras, šiomis sąlygomis atiduodu tiek kūną, tiek dvasią Liuciferiui, rytų kunigaikščiui ir jo tarnui Mefistofeliui; ir pažadu jiems, kad praėjus dvidešimt ketveriems metams, jeigu šios paminėtos sąlygos bus išpildytos, jiems bus suteikta teisė į Džono Fausto kūną ir sielą, lytį, kraują ar turtą ten, kur jie bebūtų. Tvirtinu savo parašu: Džonas Faustas.

MEFISTOFELIS

Ar atiduodi man šį dokumentą?

FAUSTAS

Paimk jį, ir velniai lai tau padės!

MEFISTOFELIS

Dabar sakyk man, Faustai, ko norėtum.

FAUSTAS

Pirmiausia, apie pragarą paklausiu.

Kur pragaras yra, žmonių vadinamas?

MEFISTOFELIS

Jis po debesimis.

FAUSTAS

O kur tiksliai?

MEFISTOFELIS

Jis gelmėse šių dangiškųjų kūnų,

Kur amžinai mes esame kankinami:

Neturi pragaras anei ribų,

Anei apibrėžtos kurios nors vietos;

Nes ten, kur esam, pragaras yra,

O ten, kur pragaras, privalom amžiams būti:

Tad, kai pasaulis visas žus, kai bus

Būtybė išganyta kiekviena,

Taps pragaru tos vietos, kur ne rojus.

FAUSTAS

Man regis, pragaras – tai pasakėčia.

MEFISTOFELIS

Regėk toliau, kol pats jo nepatirsi.

FAUSTAS

Tai tu manai, kad Faustas – pasmerktasis?

MEFISTOFELIS

Taip, būtinai, nes šitame rašte

Liuciferiui tu sielą pažadėjai.

FAUSTAS

Ir kūną taip pat: bet kas iš to?

Manai, kad Faustas laukia nesulaukia,

Kol po gyvenimo apims skausmai?

Baik! Pasakas skiedi senų bobučių.

MEFISTOFELIS

Bet, Faustai, aš priešingas įrodymas,

Nes pasmerktas ir pragare esu.

FAUSTAS

Kaip! Pragare?!

Ai, jei pragaras čionai, mane čia grūskit:

Kaip! Vaikščiūt, diskutuoti...

Bet to nelieskim; aš prašau žmonos,

Gražiausios rožės Vokietijoj;

Nes aš gašlus ir paleistuvis
Ir be žmonos būt negaliu.

MEFISTOFELIS

Be ko? Žmonos?!
Prašau aš, Faustai, neminėti jos.

FAUSTAS

O, mielas Mefistofeli, atvesk ją;
Man jos taip reikia.

MEFISTOFELIS

Tau jos taip reikia? Lauk, kol aš sugrįšiu:
Tau velnio žodį duodu : ją atvesiu.

(Išeina)

Mefistofelis sugrįžta su Velniu, apsirengusiu moterimi. Fejerverkai

MEFISTOFELIS

Na, Faustai, ar patinka tau žmona?

FAUSTAS

Velnių nujodinėta paleistuvė!
Tetrauks velniai tą kekšę pragaro!

MEFISTOFELIS

Bet , Faustai,
Vedybos – tai žaislinė ceremonija;
Jei myli tu mane, nebeminėk jų.
Atrinkdamas kurtizanes gražiausias,
Jas tau kasryt į guolį atlydėsiu:
Galėsi rinktis bet kurią iš jų.
Ar skaisčią, tokią pat kaip Penelopė,

Kaip Sabos karalienė išmintingą,
Ar gražią kaip prieš nuopuolį Liuciferis.
Imk knygą ir išstudijuok gerai ją:

(Paduoda knygą)

Kartojimas eilučių šių neš auksą,
O rato šio nubraižymas ant žemės
Kels perkūniją ir audras, ir žaibą;
Ištark triskart tai pamaldžiai pats sau,
Ir pasirodys tau kariai ginkluoti,
Atlikti pasiruošę, ko betrokštum.

FAUSTAS

Dėkoju, Mefistofeli: ir vistik
aš norėčiau turėti knygą su burtais
ir užkeikimais visais tam, kad galėčiau
dvasias išsikviest, vos užsigeidęs.

MEFISTOFELIS

Jie knygoje šioje.

(Atverčia puslapį ir parodo)

FAUSTAS

Ne, man reikalinga dar viena knyga,
kurioj matyti aš galėčiau visus augalus,
žoles ir medžius, kurie tiktai bujoja žemėj.

MEFISTOFELIS

Jie čia.

FAUSTAS

O, tu apgautas.

MEFISTOFELIS

Aš garantuoju: ne.

(Atverčia puslapį ir rodo)

FAUSTAS

Bežvelgdamas į dangų, atgailauju
Ir keikiu tave, niekšingas Mefistofeli,
Kad iš manęs išplėšei šiuos džiaugsmus.

MEFISTOFELIS

Bet, Faustai,
Manai tu, kad dangus toksai šlovingas?
Juk jis nė pusės grožio to neturi
Kaip tu, ar kitas bet kuris žmogus.

FAUSTAS

Įrodyk, jei gali!

MEFISTOFELIS

Jis žmogui tvirtas, tad žmogus puikesnis.

FAUSTAS

Jei jis sutvertas žmogui,- reiškia, man;
Aš atgailausiu, magiją atstūmęs.

Jeina Gerasis Angelas ir Blogasis Angelas

GERASIS ANGELAS

Faustai, atgailauk; ir Dievas tau atleis.

BLOGASIS ANGELAS

Dvasia tu; Dievas tau atleist negali.

FAUSTAS

Kas zyžia į ausis, kad aš dvasia?

Atleisti Dievas gali netgi velniui;
Atleis man Dievas, jeigu atgailausiu.

BLOGASIS ANGELAS

Bet Faustas niekada neatgailaus.

(Angelai išeina)

FAUSTAS

Tokia apsunkusi širdis manoji,
Kad netgi atgailauti negaliu:
Vos išsigelbėjimą ar tikėjimą,
Ar Dangų paminiu, kad trenks perkūnas,
Ir aidi ausyse: prakeiktas, Faustai, tu!
Kardai ir peiliai, šautuvai ir kilpos,
Nuodai ant plieno sąskaitas tada
Pasiūlo su savim pačiu. Ir būčiau
Seniai jau nusižudęs, jei ne juslės
Saldumas, gilią neviltį nurungęs.
Argi ne man Homeras, pats aklasis,
Dainavo apie Aleksandro meilę,
Išdavusią, ir jo Enonos mirtį?
Argi ne jis, pastatęs sieną Tebų
Garsais savosios arfos, Mefistofeli,
Taip mus žavėjo? Tuomet kodėl numirt
Turėčiau, arba į neviltį nugrimzt?
Ne, Faustas niekada neatgailaus. –
Ateiki, Mefistofeli, padiskutuokim
Mes apie pranašišką astrologiją.
Sakyk, ar daug pasaulių virš mėnulio?
Ar kūnai dangiški savąja forma
Ne rutulys, kaip ši centrinė Žemė?

MEFISTOFELIS

Kaip elementai, taip yra ir sferos

Tarpusavy į ratą suvyniotos,
Ir, Faustai,
Jos juda ta pačia viena ašim,
Kurią vadiname pasaulio polium. Tikrai
Yra Saturnas, Marsas ir Jupiteris,
Bet jie, beje, keliaujančiosios žvaigždės.

FAUSTAS

Sakyk, ar jų judėjimas ne tas pats –
Kartu *situ et tempore*?*

MEFISTOFELIS

Visi juda sutartinai iš rytų į vakarus per
dvidešimt keturias valandas aplink polius pasaulio;
tačiau judėjimas jų aplink polius Zodiako
yra skirtingas.

FAUSTAS

Tfu!

Niekus šiuos Vagneris gerai išmano:

Ar Mefistofelis daugiau nemoka?

Kas dvigubo planetų judėjimo nežino?

Jis tęsiasi paros laikotarpyje.

O antra: Saturnas juda trisdešimtį metų,

Jupiteris - tik dvylika; Marsas - ketverius,

Saulė, Venera, Merkurijus – metus.

Mėnulis – dvidešimt aštuonias dienas.

Tfu, čia juk naujokų prielaidos. Bet atsakyk

man, ar sferai kiekvienai būdinga

valdžia arba *intelligentia*?

MEFISTOFELIS

Taip.

FAUSTAS

Kiek sferų ar padebesių yra tenai?

*Savo pačių ir laiko kryptimi (lot.)

MEFISTOFELIS

Devynios; septynios planetos, skliautas

Dangaus ir dangiški padebesiai.

FAUSTAS

Taip, man atsakyk dar; kodėl planetų susijungimai,
opozicijos, fazės, užtemimai nevyksta vienu
ir tuo pačiu metu: vienais metais jų būna daugiau,
kitais mažiau?

MEFISTOFELIS

*Per inaequalem motum respectu totius.**

FAUSTAS

Ką gi. O kas sutvėrė tą pasaulį?

MEFISTOFELIS

Aš nesakysiu.

FAUSTAS

Sakyki, mielas Mefistofeli.

MEFISTOFELIS

Atstok, nes aš nepasakysiu.

FAUSTAS

Klastūne, ar nepriesieki paaiškinti visko?

MEFISTOFELIS

Jei mūsu karalystēs tai negriauna;
O tu juk, Faustai, pragarui prakeiktas.

FAUSTAS

Juk Dievo aš, sutvērusio pasaulj.

MEFISTOFELIS

Tad atsimink.

FAUSTAS

Ļ pragarā keliauk, dvasia piktoji!

*Dēl judējimo netolygumo visumos atžvilgiu.(lot.)

Nuliūdina tu varģo Fausto sielā.
Ar dar ne per vēlu?

Jeina Gerasis Angelas ir Blogasis Angelas

BLOGASIS ANGELAS

Vēlu.

GERASIS ANGELAS

Dar ne, jei Faustas gali atgailauti.

BLOGASIS ANGELAS

Jei atgailausi, sudraskys velniai!

GERASIS ANGELAS

Tik atgailauk, ir nē pirštu nelies.

(Angelai išeina)

FAUSTAS

O, Kristau, mano Atpirkėjau,
Išgelbėk kenčiančiąją Fausto sielą!

Jeina Liuciferis, Belzebubas ir Mefistofelis

LIUCIFERIS

Tavosios sielos neišgelbės Kristus –
Teisingas jis. O siela aš domiuos.

FAUSTAS

O kas gi tu esi – tikra pabaisa?

LIUCIFERIS

Liuciferis esu,
O bendras mano - pragaro valdovas.

FAUSTAS

O, Faustai, jie atėjo tavo sielos!

LIUCIFERIS

Pranešt atėjom, kad įžeidinėjai:
Pamiršęs pažadus, mini vis Kristų:
Tu Dievo neminėki: tiktai velnią

Ir močią jo.

FAUSTAS

Atleisk man; taip daugiau aš nedarysiu,
Prisiekia Faustas nepažvelgt į dangų
Ir Dievo neminėti, jam nesimelsti,
Sudeginti Šventą Raštą, vienuolius paskersti
Ir liepti dvasioms griauti šventoves.

LIUCIFERIS

Daryk taip, ir tau dosniai atsilyginsim.
Faustai, atvykome iš pragaro
palinksminti tave: prisėsk ir tuoj išvysi
visas Septynias Mirtinas Nuodėmes tikraisiais
jų pavidalais.

FAUSTAS

Šis vaizdas toks pat bus malonus man,
Kaip buvo Adomui rojus pirmąją
Jo sutvėrimo dieną.

LIUCIFERIS

Kalbėk ne apie rojų ir ne apie sutvėrimą; stebėki
atidžiai šį šou: kalbėk tik apie velnius
ir nieką daugiau – pasitrauk į šalį!

Jeina Septynios Mirtinos Nuodėmės

Dabar, Faustai, paklauski jų vardų ir polinkių.

FAUSTAS

Kas būsi tu, pirmoji?

PUIKYBĖ

Aš esu Puikybė. Niekinga man atrodo tai,
kad aš tėvus turėt galėjau. Aš tarsi Ovidijaus
blusa; galiu įsitaisyti kiekvienoj raukšlėlėj
mergšės kūno; aš lyg perukas kartais įsitaisau
jai ant kaktos; arba, tarsi vėduoklė plunksnų
bučiuoju lūpas jos; na taip, aš tai darau –
ir ko tik nedarau? Bet, fui, kaip šičia dvokia!
daugiau nė žodžio neištarsiu, kol kvepalai
neišlieti dar ant grindų, o jos neužtiestos dar
kilimais brangiausiai.

FAUSTAS

Kas tu esi, antroji?

GODUMAS

Esu godumas, gimęs iš šykštuolio seno odiniam pradviusiam krepšy: ir, jeigu tik mano norui išsipildyt būtų lemta, aš trokščiau, kad namas šis ir žmonės visi šiame name į auksą būtų paversti, tuomet galėčiau užrakint juos skrynioj savojoj: o mano puikusias aukse!

FAUSTAS

Kas tu tokia, trečioji?

ĮNIRŠIS

Aš – įniršis. Nei tėvo, nei motinos aš neturiu: iš liūto nasrų iššokau, kai nuo gimimo buvo tepraėję pusantr vos valandos; ir nuo to laiko lakstau aš po pasaulį su šitom rapyrom, sužeisdamas patsai save, kai kautis neturiu su kuo. Gimiau aš pragare; ir man atrodo, kad kažkuris iš jūsų bus mano tėvas.

FAUSTAS

Kas, ketvirtoji, tu?

PAVYDAS

Esu Pavydas, gimęs iš kaminkrėčio ir bjauriai dvokiančios prekeivės austrėm. Skaityti aš nemoku, todėl norėčiau,

kad sudegintos pasaulio visos knygos
būtų. Džiūstu, kai valgančius kitus
matau. O, kad nusiaubtų pasaulį visą
badas, kad mirtų visi, o likčiau vienas
aš! Tuomet ir pamatytumėt, koks
dručkis būt galiu. Tačiau kodėl tu sėdi,
o aš turiu stovėti? Tau prakeiksmą siunčiu
aš ant galvos!

FAUSTAS

Šalin, bjaurybe pavydžioji! – Kas tu,
penktoji?

APSIRIJIMAS

Kas aš? Apsirijimas esu aš, pone. Abu
tėvai manieji mirė, nė skatiko nepalikę
man, tik menką pensijėlę; o tai tėra tik
trisdešimt karštų patiekalų per dieną ir
dešimt užkandžių šaltų, - vieni niekai
tai, vos išgyvenu. O juk aš kilęs iš
karališkos šeimos! Senelis mano buvo
Kiaulės Kumpis, o senelė – Bačka
Klareto ; krikštatėviai manieji -
Petras- Silkės Marinatas ir Martynas-
Džiovinta Jautiena. Na, o krikštamotė mana
linksmuolė buvo, mylima tiek miestuos,
tiek miesteliuos: jos vardas buvo ponia
Mardžori- Kovo Alus. Dabar tu, Faustai,
su mano gimine visa jau susipažinai:
Ar nepakviesi tu manęs vakarieniauti?

FAUSTAS

Na, ne. Tepakaria tave greičiau, nes tu suėsi
mano maisto atsargas visas.

APSIRIJIMAS

Tegu velniai tave pasmaugia!

FAUSTAS

Pats pasismauki tu, Apsirijime! – Kas
tu, šeštoji?

TINGUMAS

Esu tingumas. Gimiau plažė aš saulėtam,
ir nuo to laiko drybsau ten; o jūs didžiausią
nemalonumą man padarėt, iškviesdami mane
iš ten: tegu Apsirijimas ir Palaidumas nugabena
mane atgal. Daugiau nė žodžio nepratarsiu,
net jeigu auksu apipiltumėt mane.

FAUSTAS

O kas gi tu, ponia Koketė, septinta
ir paskutinė?

PAL AidUMAS

Kas, pone, aš? Aš tas, kuriam žalių
į darbą paleistų kiaušinių colis labiau patinka nei aršinas
menkės padžiovintos, o mano vardas P prasideda
raide.

FAUSTAS

Šalin; į pragarą prasmekit!

(Nuodėmės išėina)

LIUCIFERIS

Na, Faustai, ar patiko tau tai?

FAUSTAS

Pasotinai tu mano sielą!

LIUCIFERIS

Taip, Faustai, visi džiaugsmi juk pragare.

FAUSTAS

Kad pragarą išvysčiau ir sugrįžčiau,
Koksai laimingas būčiau aš tada!

LIUCIFERIS

Išvysi. Nuves tave kas nors vidurnaktį;
Tuo tarpu paėmęs knygą, studijuok ją
Ir tu galėsi pasiverst kuo nori.

FAUSTAS

Dėkingas tau, galingasai Liuciferi!
Ją saugosiu tartum gyvybę savo.

LIUCIFERIS

Iki, tau, Faustai, velnius prisimink.

FAUSTAS

Iki ir tau, Liuciferi didysis.

(Liuciferis ir Belzebubas išeina)

Eime jau, Mefistofeli. ***(Išeina)***

Jeina Choras

CHORAS

Protingas Faustas tam, kad
Pažintų paslaptis ir astrologiją,
Kalnų masyvo knygoj nubraižytas,
Pakilo į viršūnę net Olimpo
Liepsnojančiu lyg saulė vežimu,
Kurį tvirtų drakonų jungas traukė.

Dabar jis nori kosmografiją pažinti;
Turbūt pirmiausia nukeliaut į Romą,
Kad popiežių ir svitą pamatytų
Ir dalyvaut galėtų Šv. Petro garbei
Suruoštose didžiulėse iškilmėse.

(Išeina)

Jeina Faustas ir Mefistofelis

FAUSTAS

Aplankėme, gerasis Mefistofeli,
Mes su džiaugsmu didingą Tryro miestą,
Apjuostą skendinčių rūke kalnų viršūnių
Su sienom titnago, giliu grioviu
Gynybai nuo valdovų svetimšalių.
O po Paryžiaus vykome pakrantėm
Pro ten, kur Mainas įteka į Reiną,
Kurio krantuos vynuogienojai bręsta;
Iš ten – Kempanija, Neapolis
Su pastatais, kurie taip žvilgsnį traukia.
O gatvės grįstos, tiesios ir dalina
Į keturias puses žavingą miestą.
Ten matėme Marono antkapį auksinį,
Per naktį tunelį, jo išskaptuotą
Uloj kietoj akmens per visą mylią.
Venecija ir Paduja, ir likę miestai,
Kurių vienam šventovė prabangi,
Besirungianti su žvaigždėm viršūne.
Taip laiką Faustas leido ligi šiol:
Dabar sakyk, kokia čia poilsio vieta?
Ar atvedei mane, kaip tau liepiau,
Į pačią Romą, sienomis apjuostą?

MEFISTOFELIS

Taip, Faustai; ir tam, kad nejaustumė komforto trūkumo, išnuomavau mums Jo Šventenybės kambarius.

FAUSTAS

Tikiuos, Jo Šventenybė mus maloniai sutiks.

MEFISTOFELIS

Ar tai svarbu? Mes apsieisim ir be jo malonės.

Papasakosiu, kad žinotum, Faustai,

Kuo gali sužavėt tave Roma:

Ant septynių kalvų šis miestas stovi,

Kurios jam tvirtas pagrindas yra:

Per miesto vidurį pats Tibras teka,

Gražiai jį padalindamas pusiau;

Virš Tibro keturi galingi tiltai,

Pasieksi jais bet kokią Romos dalį:

Ant vieno, pavadinto Ponte Angelo,

Iškilusi tvirtovė: tarp jos sienų

Daug ginklų paslėptų yra sukrauta.

Grėsmingų, raižytų variu, patrankų

Ten tiek, kiek metuose dienų skaičiuojam:

Prie vartų jos, toliau ir obeliskai –

Juos Julius Cezaris iš Afrikos gabeno.

FAUSTAS

Prisiekiu pragaro valdom galingom,

Stiksu, Acheronu, Flegetonu,

Kuris liepsnoti niekad nesiliauja,

Kad trokštu pamatyti paminklus

Ir amžinai šlovingą Romos miestą:

Tad paskubėkime tenai!

MEFISTOFELIS

Palauki, Faustai: Popiežių matysi
Ir dalyvausi Švento Petro šventėj,
Sutiksi būrį ten plikų vienuolių –
*Jų summum bonum** - pilvą prisikimšti.

*Didžiausia gerovė (lot.)

FAUSTAS

Gera, paišdykaut šiek tiek aš linkęs,-

Iš jų kvailumo juoksimės abu.

Tad užkerék mane

Nematomuoju būti, kad galėčiau

Daryt, ką panorėjęs, kol aš Romoj.

(Mefistofelis jį užkeri)

MEFISTOFELIS

Dabar tu, Faustai,

Daryk, ką nori, niekas nematys.

***Pasigirsta trimito ar korneto garsai. Įeina Romos
Popiežius ir Lotaringijos kardinolas į puotą su vienuolių palyda.***

POPIEŽIUS

Lotaringijos Valdove, gal galėtumėte pasislinkt
arčiau?

FAUSTAS

Tad slinkitės, ir tegu velnias uždusins jus,
jeigu kas nors jums atiteks.

POPIEŽIUS

Kaip? Kas tai pasakė? Broliai,

apsidairykite aplink.

VIENUOLIAI

Jūsų Šventenybei leidus, čia nieko
nėra.

POPIEŽIUS

Milorde, šį gardumyną man atsiuntė
Milano Vyskupas.

FAUSTAS

Dėkoju, pone.

(Atima gardumyną)

POPIEŽIUS

Kas tai? Kas mėsą čiupo iš manęs?
Kur žiūrite? Milorde,
šį patiekalą man atsiuntė
Florencijos kardinolas.

FAUSTAS

Jūs teigus. Aš jį suvalgysiu.

(Atima patiekalą)

POPIEŽIUS

Ir vėl! Milorde, išgersiu aš jį jūsų sveikatą.

FAUSTAS

Jį jūsų sveikatą išgersiu aš.

(Atima taure)

LOTARINGIJOS KARDINOLAS

Milorde, tikriausiai tai kokia nors siela,
ką tik ištrūkus iš skaistyklos ir atleidimo nuodėmių

atėjusi prašyti Jūsų Šventenybės.

POPIEŽIUS

Taip gali būti. – Broliai, tad pasiruoškite gedulingoms pamaldoms, kad rūstybę šios dvasios numaldytume. – Dar kartą, Milorde, pradėkime.

(Popiežius sumeta kryžiaus ženklą)

FAUSTAS

Jūs ką? Žegnojatės?

Jums patariu susilaikyt nuo šito.

(Popiežius dar kartą persižegnoja)

Jau antras kartas. Trečio nebebus:

Aš jus įspėjau.

(Popiežius vėl žegnojasi, ir Faustas trenkia jam antausį; visi išsilaksto)

Ką darom? Mefistofeli, ateik!

MEFISTOFELIS

Aš nežinau: prakeiks mus su varpu, knyga, žvake.

FAUSTAS

Varpu, knyga, žvake, -

Žvake, knyga, varpu, -

Pirmyn, atgal, kad man

Atrodytų kraupu!

Tuoj kriuktels kiaulė, myks veršelis,

Bliaus asilas kaip latras,

Nenuostabu: tai šventė Švento Petro.

Sugrįžta visa brolija giedoti gedulingą giesmę

PIRMASIS BROLIS

Broliai, atsiduokime mūsų šventoms apeigoms.

Jie gieda

Prakeiktas tebūnie tasai, kuris

Jo Šventenybės maistą pavogė nuo stalo/ maledicat Dominus!*

Prakeiktas tebūnie tasai, kuris

Jo Šventenybei antausį taip skėlė/ maledicat Dominus!

Prakeiktas tebūnie tasai, kuris

viršugalvin Sandelo, mūsų brolio, trenkė/ maledicat Dominus!

Prakeiktas tebūnie tasai, kuris

šias gedulingas pamaldas sutrukdė/ maledicat Dominus!

Prakeiktas tebūnie tasai, kuris

nusinešė Jo Šventenybės vyną/ maledicat Dominus!

Et omnes Sancti! Amen**!

(Mefistofelis ir Faustas pliekia vienuolius ir svaido

j jų tarpą fejerverkus: ir taip

išeina)

Įeina Choras

CHORAS

Džiaugsmingai retenybių daug išvydęs,

Aplankęs daug karališkų dvarų,

Jau po visų klajonių Faustas grįžo;

Visi, liūdėję dėl jo išvykimo,

(Turiu aš omeny jo gimines, draugus),

Jį sveikino žodeliais maloniausiai,

Aptardami, kas kliuvo daliai jo

Kelionėse po žemę ir po dangų,

Ir teikė klausimus iš astrologijos.

*Te Viešpats jį prakeikia. (lot.)

**Ir visi šventieji! Amen! (lot.)

O jis taip šmaikščiai atsakydavo į juos,

Kad jie žavėjosi jo išmintim.

Jau jo šlovė pasklidusi plačiai:

Išgirdo apie jį net Karolis Penktasis,

Kurio dvare didžiūnai Faustą gerbia.

Ką darė jis, išbandomas menu,

Aš nutylėsiu; pamatysit patys.

(Išaina)

Jeina Robinas, užvažiuojamo kiemo užėigos arklininkas, laikydamas rankose knygą

ROBINAS

Kaip šaunu! Aš nukniaukiau vieną iš daktaro

Fausto burtaknygių ir, dievaži, sau pačiam

ketinu pabraižyti keletą ratų. Dabar aš priversiu

visas mūsų parapijos merginas šokti visiškai

plikas, kad palinksmintų mane; taigi prisižiūrėsiu

to, ko ligi šiol nesu nei matęs, nei sapnavęs.

Jeina Reifas

REIFAS

Robinai, prašau tavęs, paskubėk; ten

vienas džentelmenas nekantrauja pasiimti

savo arklį ir nori, kad tu jam nušveistum

batus ir išvalytum rūbus; ir jis taip plūsta

mano šeimninę, kad pasiuntė jinai mane ieškot

tavęs; prašau, nedelsk.

ROBINAS

Šalin, šalin, neprisileisiu, taip pūstelėsiu

į tave, kad sprogsi į skiauteles, Reifai: šalin,

nes aš užsiėmęs velniškai svarbiu dalyku.

REIFAS

Pabaik, ko tu terliojiesi su ta knyga? Tu net skaityt nemoki.

ROBINAS

Moku, ir mano šeimininkas bei šeimininkė įsitikinę, kad moku aš skaityti; jis – savo kakta, ji – savajam miegamajam; ji tam ir gimė, kad nuolaidžiautų man, kitaip tetrauks velniai šį visą mano meną.

REIFAS

Na, Robinai, kas čia per gromata?

ROBINAS

Gromata! Tai pati kenksmingiausia burtų knyga, kurią kada nors buvo išradęs siera trenkiantis velnias.

REIFAS

Ar tu sugebi iš jos burti?

ROBINAS

Lengvai susidoroju aš su šiais dalykais. Pirmausia galiu užkerėti taip, kad tu lūžtum, dykai pripampęs ipokrato bet kurioj Europos skylėj; ir tai viena iš mano burtų užduočių.

REIFAS

Mūsų gerbiamas pastorius sakė, kad tai vieni niekai.

ROBINAS

Sakau tiesą, Reifai: ir, negana to,
drauguži, jei esi nusižiūrėjęs
Nenę Spit, plovėją mūsų indų, -
galėsi traukti ją taip ir anaip,
kaip tiktai užsigeisi
net vidurnaktį.

REIFAS

O, narsusis Robinai! Nenė Smit bus mano, ir aš galėsiu
ją traukti kiek tik užsigeisiu. Dėl to aš pasiruošęs dykai šerti
velnią arklių pašaru lig jo gyvos galvos.

ROBINAS

Pakaks, mielas Reifai: eime šveist batų,
kad jie neknistų mūsų protų ir po to
užsiimsime tais velniškais dalykais.

(Išaina)

Jeina Robinas ir Reifas su sidabrine taure

ROBINAS

Eikš, Reifai : ar aš tau nesakiau,
kad ši daktaro Fausto knyga visam
gyvenimui pataisys mūsų reikalus? *ecce, signum**/
arklininkams tai visas lobis: mūsų arkliai nešlamš
šieno tol, kol visa tai tęsis.

REIFAS

Matai, Robinai, ateina smuklininkas.

ROBINAS

Tss! Aš apmulkinsiu jį antgamtišku būdu.

Jeina smuklininkas

Žmogau! Viliuos, kad viskas apmokėta;
Telaimina tave Dievas! –
Eime, Reifai.

SMUKLININKAS

Luktelėkit, pone; noriu jums išstarti keletą
žodžių. Jūs turite atsiskaityti už taurę,
kol dar neišvažiavot.

ROBINAS

Atsiskaityti už taurę! Reifai! Atsiskaityti
už taurę. Koks suskis; jūs paprasčiausias...
atsiskaityti už taurę! Apieškokite mane.

SMUKLININKAS

Jums leidus, tai ir padarysiu, pone.

(apieško Robiną)

ROBINAS

Ką pasakysite dabar?

SMUKLININKAS

Aš privalau kai ką dar pašnibždėti jūsų bendrui. –
Dabar jūsų eilė!

*Štai ženklas (lot.)

REIFAS

Mano, pone! Mano, pone! Ieškokit kiek
tinkamas. *(Smuklininkas apieško jį)*
Dabar, pone, tikriausiai susigėdot,
taip apkaltindamas sąžiningus žmones.

SMUKLININKAS

Šiaip ar taip, kuris nors iš judviejų
turi tą taurę.

ROBINAS

Meluoja, avigalvi, ji prieš mane. **(I šoną)** –
Šmiki, aš tave pamokysiu, kaip šmeižti sąžiningus
žmones; varyk į šoną; - Kentėsi žiauriai už
savo taurę; -Varyk į šoną, kartoju, užkeikiu
tave Belzebubo vardu. – **(Reifui)** Saugok
tą taurę, Reifai.

SMUKLININKAS

Ką visa tai reiškia, meldžiamasis?

ROBINAS

Pamatysi, ką tai reiškia. **(Skaito iš knygos)**
*Sanctobulorum Periphrasticon**, ne, aš
pašokdinsiu tave, smuklininke. –
Saugok taurę, Reifai **(Reifui)**.-
(Skaito) *Polypragmos Belseborams framanto*
*Pacostiphos tostu, Mephistophilis***.

Jeina Mefistofelis, pažnaibo jų nugaras ir išeina.

Šie laksto aplink.

SMUKLININKAS

*O, nomine Domini/**** ką tai reiškia, Robinai?
Tu neturi taurės.

*Beprasmiškų žodžių kratinyš

**Tas pat

***Iškraipytas Dievo vardas (lot.)

REIFAS

Peccatum peccatorum/*- Štai tavo
taurė, mielasis smuklininke.

(Paduoda taurę smuklininkui, kuris išeina)

ROBINAS

Misericordia pro nobis/ ką man daryti?!
Mielasis velniau, dovanok man šį kartą,
ir aš daugiau niekada neapiplėšinėsiu
bibliotekos.

Sugrįžta Mefistofelis

MEFISTOFELIS

Monarchą pragaro, kurio juoda
Valdžia galinguosius priverčia klauptis,
O ant altoriaus tiek suguldo sielų,
Sunervino be galo niekšų burtai!
Konstantinopolį palikt turėjau
Dėl malonumo jžūlių vergų.

ROBINAS

Kaip? Iš Konstantinopolio? Buvote išvykęs
didžion kelionėn: gal priimsite šešis pensus
kad užsimokėtumėte už savo vakarienę,
o paskui dingtumėte?

MEFISTOFELIS

Gerai, niekšai, už jūsų jžūlumą aš paverčiu
vieną iš jūsų beždžione, o kitą – šunimi;
paskui dinkit iš čia! ***(Išeina)***

ROBINAS

Kaip? Beždžione! Čia tai bent! Tai
aš pasilinksminsiu su vaikiais; riešutų
ir obuolių man niekadės netrūks.

REIFAS

O man teks būti šunimi.

*Nusidėjėlių nuodėmė (iškraipyta lot.)

ROBINAS

Tai tau nenusibos srėbt dubenį sriubos.

(Išeina)

Jeina Imperatorius, Faustas ir Riteris su palyda

IMPERATORIUS

Meistre Daktare Faustai, man pranešė keistus
dalykus apie tavo juodosios magijos pažinimą,
apie tai, jog niekas mano imperijoje ir net
visame pasaulyje negali lygintis su tavim,
efektingai įvaldžiusiu magiją: kalbama,
jog tu pažįsti kažkokią dvasią, kuriai
padedant, gali atlikti visa, ko užsigeisi.
Aš prašau, jog tu leistum man pačiam
pamatyti tavo meistrystės įrodymus,
kad mano akys paliudytų tai, ką girdėjo
mano ausys: savo karūnos garbe prisiekiu,
jog niekas, ką tik bedarytum, nebus laikoma
žalingu dalyku, ir jokia gyva būtybė nedrįs tau

pakenkti.

RITERIS

Garbės žodis, jis labai panašus į
burtininką.

(Į šalį)

FAUSTAS

Mano kilnūs valdovė, nors prisipažįstu,
jog nesu toks galingas, kaip apie mane
šnekama, ir aš toli gražu nevertas jūsų
imperatoriškos kilnybės dėmesio,
bet meilė ir pareiga susaisto mane,
tad aš mielai atliksiu viską, ką tik
įsakys jūsų kilnybė.

IMPERATORIUS

Tad išklausyk manęs, garbusis Faustai:
Kai sėdžiu vienišas kabinete
Savajam, kyla mintys man įvairios
Apie šlovingus protėvius, kurie
Atliko žygdarbius didžius, turtus
Sukrovė, užkariavo tiek valstybių,
Kad aš ar įpėdiniai mūsų sosto
Kiti, bijau, jau nesulauks tokios
Valdžios ir sklindančios toli didybės,
Kuria didysis Aleksandras džiaugėsi,
Tokios pasaulinės šlovės sulaukęs,
Kad žygdarbiai, kadais jo atlikti,
Pasaulį spinduliais skaisčiais nušviečia,
Vos tik kas pamini šį vyrą garsų.
Aš jaudinuos, nes neregėjau jo.
Jei meno savo sumanaus dėka tu
Prikelt galėtum iš skliautuoto rūšio

Ir užkariautoją, ir jo meilužę
Bei atgabent juos čia tokius, kaip buvo
Ir išvaizda pačia, ir gestais, rūbais,
Kuriuos savam laike abu dėvėjo,
Išpildytum tu manąjį troškimą,
O aš, kol gyvenu, tave vis girčiau.

FAUSTAS

Didingasai valdove, esu aš pasiruošęs
išpildyti troškimą jūsų tiek savo meno,
tiek dvasios pavaldžiosios man dėka.

RITERIS

Aš įsitikinęs, kad tai absurdas.

(I šoną)

FAUSTAS

Bet jūsų didenybe, ne mano jėgoms
pristatyti jums tikruosius dviejų
jūsų mirusiųjų monarchų kūnus,
kurie seniai jau dulkėmis pavirtę.

RITERIS

Na taip, Meistre Daktare,
dabar, kai jūs pasakėt tiesą, tai
daro garbę jums.

FAUSTAS

Tačiau jūsų kilnybei pasirodys dvasios
tų, kurie įgaus Aleksandro Didžiojo ir
jo meilužės pavidalus tokius, kokius
jie turėjo gyvendami savo klestėjimo
metais; neabejoju, jog tai visiškai
patenkins jūsų imperatoriškos didybės

troškima.

IMPERATORIUS

Pirmyn, Meistre Daktare; nedelsdamas
man leiski pamatyti juodu.

RITERIS

Ar girdit, Meistre Daktare? Ar tai jūs
iškviesit Aleksandrą Didįjį ir jo
meilužę imperatoriui!

FAUSTAS

O ką, jei imsiu ir iškviesiu?

RITERIS

Dievaž! Tai tikra taip tartum Diana
mane pavertus būtų elniu.

FAUSTAS

Ne, pone; tačiau, kai Akteonas mirė,
jisai ragus paliko jums, - Mefistofeli,
išeik.

(Mefistofelis išeina)

RITERIS

Na, ne, jei užsiimsit magija,
Aš tuoj išeisiu.

(Išeina)

FAUSTAS

Tuojau aš su jums susidorosiu dėl to,
kad man taip trukdėte. – O štai ir jie,
kilnus valdove.

***Jeina Mefistofelis su dvasiomis, priėmusiomis Aleksandro Didžiojo
ir jo meilužės pavidalus.***

IMPERATORIUS

Meistre Daktare, aš girdėjau, jog gyvendama
ši dama turėjo karpą ar apgamą ant savo kaklo; ar galiu
tuo įsitikinti?

FAUSTAS

Jūsų karališka šviesybė gali prieiti ir
pažvelgti.

IMPERATORIUS

Galiu prisiekti, kad tai ne dvasios, o tie
tikrieji mirusių monarchų kūnai.

(Dvasios išeina)

FAUSTAS

Ar jūsų didenybė negalėtų įsakyti
atvesti tą riterį, kuris taip neseniai
mane per dantį traukė?

IMPERATORIUS

Kas nors atveskit jį.

(Palydovas išeina)

Jeina Riteris su ragais ant galvos.

Kaip čia išeina, mielas riteri? Aš buvau
įsitikinęs, kad jūs viengungis, bet dabar
matau, kad turit žmoną, kuri ne tik užstato
jums ragus, bet ir nešioti juos priverčia.
Pačiupinėkit savo galvą.

RITERIS

Prakeiktas niekše, tu šunie niekingas,
Išaugęs pasibaisėtinoj oloj,
Kaip išdrįsai tu džentelmeną plūsti,
Taisyki, niekše, tai, ką padarei!

FAUSTAS

Ne taip greitai, pone! Skubos nėra;
bet, mielasis, ar neatsimenat, kaip jūs
trukdėte mano ir imperatoriaus pokalbiui?
Aš manau, jog dabar su jumis atsiskaičiau.

IMPERATORIUS

Gerasis Meistre Daktare, prašau tavęs:
išvaduok jį: jis savo bausmę jau
atkentėjo.

FAUSTAS

Jūsų kilnioji malonybė, ne tiek dėl to,
kad jis mane įžeidė jūsų akivaizdoje,
kiek dėl to, kad jus palinksmintų,
Faustas tinkamai atsiskaitė su šiuo
šmeižiku riteriu; man to tik ir tereikėjo,
tad dabar aš mielai nuimsiu jam ragus: -
mielas riteri, verčiau ir ateity gerai tik
atsiliepkit apie mokslininkus. – Mefistofeli,
pakeisk jį. (***Mefistofelis nuima ragus***). –
Dabar, šviesybe jūsų, pareigą atlikęs
savo, pagarbiai aš išėinu.

IMPERATORIUS

Sudie, Meistre Daktare: dar prieš išvykstant
Aš atsilyginsiu tau dosniai.

(Imperatorius, Riteris ir palydovai išėina)

FAUSTAS

Taip, Mefistofeli, nebenumaldomai
Tylus ir abejingas laiko bėgsmas
Gyvenimo jau mano siūlą karmo,
Priartindamas užmokestį šiurpų:
Todėl, mielas Mefistofeli,
Skubėkime į Vertenbergą.

MEFISTOFELIS

Ar jūs vykstate raitas, ar pėsčias?

FAUSTAS

Per šitą žydinčią ir žalią pievą
Keliausiu pėsčias.

Jeina Arklių pirklys

ARKLIŲ PIRKLYS

Visą dieną ieškau kažkokio Meistro Fustiano:
o, štai ir jis: - Telaimina jus Dievas, Meistre
Daktare!

FAUSTAS

O, arklių pirklys! Malonu tave sutikti.

ARKLIŲ PIRKLYS

Ar girdit, pone? Aš atnešiau jums keturiasdešimt
dolerių už jūsų arklį.

FAUSTAS

Aš negaliu jo parduoti už tokią kainą: jeigu
tau tinka penkiasdešimt, bus sutarta.

ARKLIŲ PIRKLYS

Bet ,pone, aš daugiau neturiu nė skatiko! –
Maldauju jus, užtarkite mane.

MEFISTOFELIS

Prašau jus, parduokite jam arklį: jis
sąžiningas vaikas, turintis didelių
išlaidų: nei žmonos, nei vaikų.

FAUSTAS

Gerai, duokš pinigų (*arklių pirklys*
paduoda Faustui pinigų): mano tarnas
jį pristatys tau. Bet prieš tai turiu tave
įspėti dėl vieno dalyko; nieku gyvu
nebrisk su juo į vandenį.

ARKLIŲ PIRKLYS

Kaip, pone, argi jis visai negeria vandens?

FAUSTAS

Gerti tai jisai geria vandenį; bet neįjok
su juo pačiu į vandenį: šokinėk su juo per
gyvatvores, griovius ar dar ką nors, tik
neįjok į vandenį.

ARKLIŲ PIRKLYS

Gerai, pone. – Dabar tai aš pagyvensiu:
neatiduosiu savojo arklio už keturiasdešimt
dolerių, jeigu jis gražaus plauko, o jo užpakalis slidus
kaip ungurys (*į šoną*) Laimingai jums pasilik, pone:
tegu jūsų tarnas pristato arklį man; bet paklauskite,
pone; jeigu mano arklys susirgs, ar apšlubs, ar jūs
pasakysite man, kas jam atsitiko, jeigu atnešiu jums
jo vandenėlio.

FAUSTAS

Šalin tu, niekše! Negi tau atrodo, jog aš koks
veterinorius?

(Arklių pirklys išeina)

Kas, Faustai, tu? Jau mirti pasmerktasis!

Prie pabaigos fatališkos artėji,

Ir neviltis mintis tavąsias temdo:

Ramybėj miego tu aistras pamirški:

Plėšiką nuėmė nuo kryžiaus Kristus;

Tad tu gali ramiai ilsėtis, Faustai.

(Užmiega savo kėdėje.)

Jeina rėkdamas ir visas peršlapęs arklių pirklys

ARKLIŲ PIRKLYS

Deja,deja! Ei, jūs, Daktare Fustianai.

Daktaras Lopusas ir tas nebuvo tokiu daktaru:

davė man laisvinamųjų ir išlaisvino mane nuo
keturiasdešimties dolerių; daugiau aš jų niekada

nepamatysiu. Bet ir aš, kaip paskutinis asilas,

nepaklausiau jo, juk jis liepė man neįjoti su

arkliu į vandenį: ir aš, galvodamas, kad mano

arklys apdovanotas kokia nors reta savybe, kurią

jis norėjo nuo manęs nusiimti, kaip pramuštgalvis

vaikėzas nukreipiau arklį į patį giliausią tvenkinį,

tyvuliuojantį miesto gale. Kaip mat atsidūriau tvenkinio

viduryje, mano arklys dingęs, o aš sėdžiu ant ryšulėlio

šieno ir jau beveik skęstu. Tačiau aš suieškosiu tą patį

daktarą ir atsiimsiu savo keturiasdešimt dolerių,

arba jo arklys jam brangiai atsieis! – O , štai ir jo

pakalikas. – Ar girdit? Fokusininke, kur jūsų

šeimininkas?

MEFISTOFELIS

Ko norėtumėte, pone? Jums nepavyks su juo

pasikalbėti.

ARKLIŲ PIRKLYS

Bet man būtina su juo pasikalbėti.

MEFISTOFELIS

Dabar jis kietai miega: ateikite kitu laiku.

ARKLIŲ PIRKLYS

Arba aš pasikalbėsiu su juo dabar, arba sudaužysiu
akinius tiesiai jam virš galvos.

MEFISTOFELIS

Sakau jums, kad jis nemiegojo net aštuonias naktis.

ARKLIŲ PIRKLYS

Netgi jei jis būtų nemiegojęs aštuonias savaites, man visvien
būtina su juo pasikalbėti.

MEFISTOFELIS

Pažvelkite, kaip jis kietai miega.

ARKLIŲ PIRKLYS

Tikrai, tai jis. – Tesaugo jus Dievas, Meistre Daktare,
Meistre Daktare, Meistre Daktare Fustianai!
Keturiasdešimt dolerių, keturiasdešimt dolerių
už ryšulėlį šieno!

MEFISTOFELIS

Ar nematai, kad jis tavęs negirdi?

ARKLIŲ PIRKLYS

Ei, ho, ho! Ei-ho, ho! **(Šaukia į jo ausį)**
Prabuskit ,jūs, pagaliau! Niekur neisiu,

kol nepriversiu jūsų atsibusti. **(Traukia Faustą už kojos ir nutraukia ją)**. Vaje, aš prapuoliau! Ką man daryti?

FAUSTAS

O, mano koja, mano koja! – Gelbėk, Mefistofeli! Kviesk policiją. – mano koja, mano koja!

MEFISTOFELIS

Na, niekše, eime pas konsteblj.

ARKLIŲ PIRKLYS

O, Dieve, pone, paleiskite mane ir aš dar pridėsiu jums keturiasdešimt dolerių!

MEFISTOFELIS

Kur jie?

ARKLIŲ PIRKLYS

Aš neturiu jų su savimi; eime į mano viešbutį, ir aš jums atiduosiu pinigus.

MEFISTOFELIS

Na, vikriau.

(Arklių pirklys išbėga)

FAUSTAS

Kaip, išbėgo! Gero kelio! Faustas vėl turi savo koją, o arklių pirkliui priklauso šieno ryšulėlis už jo rūpesčius: na, ši išdaiga kainuos jam dar keturiasdešimt dolerių.

Jeina Vagneris

Na kaip, Vagneri! Kokių turi naujienų?

VAGNERIS

Pone, Vanholto hercogas labai kviečia jus aplankyti jį.

FAUSTAS

Vanholto hercogas! Garbingas džentelmenas, kuriam aš mielai pademonstruosiu savo meną. – Eime, Mefistofeli, pas jį.

Jeina Vanholto hercogas, hercogienė ir Faustas

HERCOGAS

Patikėkite, Meistre Daktare, jūs suteikėte man didelį malonumą.

FAUSTAS

Maloningasis valdove, džiaugiuosi, jog taip jums įtikau. – Tačiau jūs, ponie, nepatyrėte dėl to jokio džiaugsmo. Girdėjau, jog besilaukiančios moterys ilgisi kokių nors skanėstų ar kitokių rafinuotų patiekalų: kas tai galėtų būti, ponie? Tik ištarkite man, ir jūs tuo galėsite mėgautis.

HERCOGIENĖ

Ačiū, gerasis Meistre Daktare: ir, kadangi aš vertinu jūsų norą suteikti man malonumą, neslėpsiu nuo jūsų to, ko geidžia mano širdis; tad jeigu dabar būtų vasara, o ne sausis, ne stingdantis žiemos metas, aš tenorėčiau

prinokusių vynuogių.

FAUSTAS

Puiku, ponias, tai nesunku! – Mefistofeli,
keliauk. (*Mefistofelis išeina*). Jeigu tai
būtų net sudėtingesnis dalykas, kurio
geistumėte, jį vistiek gautumėte.

Sugrįžta Mefistofelis su vynuogėmis

Prašom, ponias: ar nemalonėsite jų paragauti?

HERCOGAS

Garbės žodis, Meistre Daktare, labiausiai mane
stebina, kaip stingdančiu žiemos metu ir dar sausio
mėnesį, jums pavyko gauti šias vynuoges.

FAUSTAS

Jeigu tik norite sužinoti, jūsų malonybe, metai
visame pasaulyje yra padalinti į du ratus, tad,
kai pas mus žiema, priešingame rate, kaip,
pavyzdžiui, Indijoje, Saboje ir kitose tolimesnėse
rytų šalyse, vasara; ir su vikrios dvasios, kurią
aš valdau, pagalba, jas ir pristačiau jums.

Ar gardžios?

HERCOGIENĖ

Garbės žodis, Meistre Daktare, tai gardžiausias
vynuogės, kurias man per visą savo gyvenimą
teko ragauti.

FAUSTAS

Džiaugiuosi, kad jos patiko jums, ponias.

HERCOGAS

Tad veskite mus, ponias, į vidinius kambarius,
kuriuose jūs turite dosniai atsilyginti šiam
mokytam žmogui už jo gerumą, parodytą jums.

HERCOGIENĖ

Aš paklūstu, valdove. Visą savo
Gyvenimą malonės neužmiršiu.

FAUSTAS

Nuolankiai dėkoju, jūsų malonybe.

HERCOGAS

Tad eikim, Meistre Daktare, tik sekite mus
Ir gausit savo pelnytą apdovanojimą.

(Išeina)

Jeina Vagneris

VAGNERIS

Manau, kad mano ponas ruošias mirti,
Nes visą turtą jis paliko man:
Tačiau, manau, jei jau mirtis jam grėstų,
Jis puotoje ne užtų ir ne laktų
Studentų tarpe, kaip dabar jis daro
Vakarieniaudamas, taip įsiūžęs,
Kaip Vagneris lig šiol nebuvo matęs.
O, jie ateina! Tai puota jau baigės.

(Išeina)

Jeina Faustas su dviem ar trim studentais ir Mefistofeliu

PIRMASIS STUDENTAS

Meistre Daktare Faustai, kadangi diskutavom

su jumis apie gražiausias pasaulio damas,
mes nutarėm, kad Elena iš Graikijos buvo
žavingiausia iš bet kada gyvenusių moterų:
tad, Meistre Daktare, jeigu jūs suteiktumėte
mums tą malonumą, leisdamas išvysti šią
neprilygstamą Elados poniją, kurios didingumu
žavisi visas pasaulis, mes būtume jums labai
dėkingi.

FAUSTAS

Ponai,
Žinau aš, kad tikra draugystė jūsų,
Ir Faustas niekada neatsisako
Prašytas tų, kurie jam linki gero,
Jūs neprilygstamą Elados dukrą
Išvysite tokioj pačioj didybėj,
Kurioj ją Paris matė, per bangas
Plukdydamas turtingojon Dardanijon.
Dabar nė žodžio: kalbos pavojingos.

(Pasigirsta muzika, ir Elena eina per sceną)

ANTRASIS STUDENTAS

Didybę tos, pavergusios pasaulį,
Protingų trūksta žodžių apsakyt.

TREČIASIS STUDENTAS

Nenuostabu, kad graikai taip jūtūžo
Dėl pagrobimo, kad net dešimt metų
Dėl moters neprilygstamos kariavo.

PIRMASIS STUDENTAS

Pasididžiavimą Gamtos kūrybos
Ir tobulybės pavyzdį išvydę,

Jau skirstykimės; už šlovingą darbą
Telydi Faustą laimė visados!

FAUSTAS

Sudie jums, ponai: to paties linkiu.

(Jaina Senukas)

SENUKAS

O, jei turėčiau, Faustai, tokią galią
Pakreipt gyvenimo žingsnius aš tavo
Taku, kuriuo beeidamas pasiektum
Tu dangišką ramybę pagaliau!
Sudaužęs širdį, tu nulašink kraujo
Su ašarom dėl to, kad atgailauji
Dėl niekšingiausio ir bjauriausio purvo,
Paskleidusio tavojoj sieloj dvoką
Nusikaltimais nuodėmės baisiosios,
Kurios nebeįveiks jokia užuojauta,
Tik Kristaus meilė begalinė kaltę
Šią tavąją nuplaus savu krauju.

FAUSTAS

Kur, Faustai, tu? Ką, niekše, padarei?
Prakeiktas, Faustai, tu prakeiktas; Mirki!
Jau reiškia pragaras teises ir baubia
„Ateiki, Faustai; tavo valanda
Jau išmušė“; ir Faustas tuoj ateis.

(Mefistofelis paduoda jam durklą)

SENUKAS

O, nedaryki to, gerasis Faustai;
Virš tavo galvos aš angelą mačiau,
Belaikantį malonės pilną indą,

Kurį išlašins ir į sielą tavo.
Pasigailėti melsk, nenusivilk.

FAUSTAS

Mielasis drauge, aš jaučiu,
Kaip tavo žodžiai guodžia mano sielą:
Dabar leisk nuodėmę man apmąstyti.

SENUKAS

Aš išeinu, tačiau sunkia širdim,
Bijodamas, kad nepalūžtų siela.

FAUSTAS

Prakeiktas Fauste, kur pasigailėjimas?
Aš atgailauju; vistik nevilty:
Malonė pragarą krūtinėj kursto.
Kaip išardyti man mirties žabangas?

MEFISTOFELIS

Aš areštuoju, Faustai, tavo sielą
Už bjaurią išdavystę mano pono:
Maištausi, - sudraskysiu aš tave.

FAUSTAS

Atleisk pasiklovimą savimi man,
Aš vėl krauju savuoju pasiruošęs
Patvirtinti savo priesaiką Liuciferiui.

MEFISTOFELIS

Bet padaryk tai greit tyra širdim,
Nes vėl pavojus tau atskilti grėšia.

FAUSTAS

Kankinki, mielas drauge, tu tą senį,

Išdrįsusį atskirti nuo Liuciferio
Taip, kaip tik pragaras jūsiškis gali.

MEFISTOFELIS

Tikėjimas jo didis; liesti sielos
Aš negaliu, tiktai pakenkti kūnui
Bandysiu, nors jis visiškai bevertis.

FAUSTAS

Drauguži mielas, vieno temaldauju,
Kad geismą tu pasotintum širdies, -
Kad mano meilužė galėtų tapti
Ką tik matyta Elena puikioji,
Kurios saldus glėbys privers užmiršti,
Kad troškau laužyt įžadą tau duotą
Dėl priesaikos išlaikymo Liuciferiui.

MEFISTOFELIS

Ir šis, ir kitas tavo noras, Faustai,
Išpildytas tuoj bus akies mirksniu.

Jeina Elena

FAUSTAS

Štai veidas, plukdęs tūkstantį laivų,
Sudeginęs aukštuosius Trojos bokštus,-
Elena, nemirtingai pabučiuok. –

(bučiuoja ją)

Jos lūpos sielą sugrąžino: skrenda! –
Elena, eikš, grąžinki sielą vėl.
Gyvensiu čia, nes lūpos šios dangus,
O tai, kas bus ne Elena, - niekai tik!
Aš būsiu Paris, ir iš meilės jai
Jau Vertenbergą apiplėš – ne Troją,

Ir kausiuos su silpnuoju Menelajum,
Ir šalmo plunksna josios bus spalvos.
O taip, sužeisiu aš Achilui kulną
Ir pas Eleną grįšiu bučiniams.
O,tu už vakaro gražesnė dangų,
Grožiu apjuostą tūkstančio žvaigždžių,
Šviesesnė už žėruojantį Jupiterį,
Kai rodos nelaimingai jis Semelei;
Tu žavingesnė nei dangaus valdovas
Išdykėlės Aretuzos glėby;
Ir meilužė mana viena tu tapsi.

(Išaina)

Jeina Senukas

SENUKAS

Prakeiktas Faustas, menkysta jis vyras,
Dangaus malonės atsisakęs,
Iš tribunolo dangiško pabėgęs!

Jeina velniai

Mane puikybe gundo pats šėtonas:
Tegu taip Dievas bando velnio krosny
Tikėjimą mano, kad triumfuotų jis.
Šėtone ambicingas, žvelk, kaip šypsos
Tave atstumdamas dangus, kaip juokias!
Pradinki, pragare! Skrendu pas Dievą.

(Išaina – į vieną pusę velniai, į kitą – Senukas)

Jeina Faustas su studentais

FAUSTAS

O, mano ponai!

PIRMASIS STUDENTAS

Kas Faustui yra?

FAUSTAS

O, mano mielas kambarioke, jeigu aš gyvenčiau su tavimi,

Aš visdar gyvenčiau! Bet dabar aš pražūsiu amžinai.

Žiūrėkite, jis eina! Eina jis.

ANTRASIS STUDENTAS

Ką Faustas turi omeny?

TREČIASIS STUDENTAS

Atrodo, kad jis susirgo, taip vienišai gyvendamas.

PIRMASIS STUDENTAS

Jeigu taip, mes atvesime daktarus, kad jį

išgydytų. Tai tik persisotinimas. Žmogau,

būk tvirtas.

FAUSTAS

Persisotinimas mirtina nuodėme, dėl

kurios prakeiktas mano kūnas ir

manoji siela.

ANTRASIS STUDENTAS

Bet, Faustai, tik pažvelk į dangų;

atminki, jog gailėstingumas Dievo

begalinis.

FAUSTAS

Bet Fausto įžeidimas jau nedovanotinas:

žaltys, sugundęs levą, gali būt išgelbėtas,

o Faustas ne. Ak, ponai, kantriai išklauskite

mane ir nedrebėkite man kalbant!

Nors mano ir paties širdis taip šokčioja
bei dreba, prisimindama, kad mokslus
aš studijavau tuos trisdešimtį metų,
o, kad aš niekadęs nebūčiau matęs
Vertenbergo, knygų niekadęs neskaitęs!
O tai, kokius aš stebuklus dariau,
ne tik Vokietija paliudyt gali, bet
ir pasaulis visas; tačiau dėl šių
stebuklų prarado Faustas tiek Vokietiją,
tiek pasaulį; net ir patį dangų, tą
dangų, kur Dievo sostas, kur palaimintų
buveinė, karalija džiaugsmo;
ir likti pragare turiu per amžius, pragare,
ak, pragare per amžius! Mieli draugai,
kaip nesaldu bus Faustui pragare
per amžius degti!

TREČIASIS STUDENTAS

Vistiek tu, Faustai, šaukis Dievo.

FAUSTAS

Dievo, kurio atsižadėjo Faustas!
Dievo, kurį Faustas iškeikė! O,
Mano Dieve, kaip raudočiau!
Bet velnias išdžiovina ašaras manąsias.
Te vietoj ašarų manasis kraujas kliokia.
Taip, gyvenimas ir siela! O, jis
liežuvį mano kausto! Norėčiau
pakelt rankas; bet matote, jie laiko jas,
rankas jie laiko!

VISI

Kas, Faustai?

FAUSTAS

Liuciferis ir Mefistofelis. Ak, ponai, už
savo meną aš užstačiau jiems sielą!

VISI

Neduok Dieve!

FAUSTAS

Dievas to neleidžia, iš tikrųjų; bet Faustas
tai padarė: dėl tuščio malonumo dvidešimt
ketveriems metams Faustas prarado
amžinąjį džiaugsmą ir palaimą. Savo
paties krauju aš parašiau jiems raštą;
laikas baigiasi; o kai ateis jis, mane
jis nusitemps.

PIRMASIS STUDENTAS

Kodėl anksčiau to, Faustai, mums
nepasakei, juk kunigai galėję būtų
melstis už tave?

FAUSTAS

Dažnai galvodavau tai padaryti, bet velnias
žadėjo sudraskyti mane, jei paminėsiu
Dievo vardą, nusitempti ir kūną, ir sielą,
jeigu kada nors prikišiu ausį prie Dievo
burnos; o dabar jau per vėlu. Išeikit,
ponai, nes su manim kartu pražūsit.

ANTRASIS STUDENTAS

Ką dar mes padaryti galim, kad
išgelbėtume Faustą?

FAUSTAS

Kalbėkit ne apie mane, bet
gelbėkitės patys ir išeikit.

TREČIASIS STUDENTAS

Dievas man suteiks stiprybės; su Faustu
aš pasiliksiu.

PIRMASIS STUDENTAS

Negundyk Dievo, mielas drauge;
bet eikime į gretimąjį kambarį ten
pasimelst už jį.

FAUSTAS

Ak, melskit už mane, ak, melskit;
bet jeigu bet kokį triukšmą jūs
išgirsit, nebeikit pas mane, nes
niekas manęs išgelbėti negali.

ANTRASIS STUDENTAS

Pats pasimelsk, o mes melsimės,
kad Dievas tavęs pasigailėtų.

FAUSTAS

Viso labo, ponai: jei išgyvensiu ligi
ryto, jus aplankysiu; jei ne, tai reikš,
kad Faustas pragare jau.

VISI

Viso labo, Faustai.

(Studentai išeina. – Laikrodis išmuša vienuoliktą valandą).

FAUSTAS

Ak, Faustai,
Beliko tau tik valanda gyventi,
Paskui prakeiktas būsi amžinai!
Sustokit, sferos judančios dangaus,
Kad laikas stotų ir kad niekada

Vidurnaktis lemtingas neateitų;
Gamtos akie gražioji, suspindėk
Kaip amžina diena: o valanda
Tevirsta metais, mėnesiu, diena,
Kad Faustas sielą dar išgelbėt spėtų!
*O lente, lente currite, noctis equi**
Planetos, laikas, laikrodis išmuš,
Kad velnias Faustą tuoj ištempis prakeiktą.
Veržiuos pas Dievą! – Kas žemyn vis tempia?–
Kaip liejas Kristaus kraujas danguje!
Išgelbėtų mane jo lašas: Kristau, -
Neplyšk, širdie, kad Kristum vadinu
Savu ir jo šaukiuos: pasigailėk,
Liuciferi! – Kur kraujas Kristaus? Dingo:
Regiu, kaip Dievas, antakius suraukęs,
Man ranką tiesia! Griūkit ant manęs,
Kalnai, apsaugokit nuo Jo rūstybės!
Ne, ne!
Verčiau aš skradžiai į žemes prasmėgsiu:
O, prasiverki, žeme! Nepriims ji!
O žvaigždės, lėmusios likimą mano,
Kurios man skyrė pragarą ir mirtį,
Nuneškit Faustą lyg miglos dūmelį
Į debesų pritvinkusiųsias įščias,
Kad jų garuojantys nasrai išspjautų
Manąsias galūnes aukštai į orą
Taip, kad į dangų kiltų mano siela!

(Laikrodis išmuša pusę dvylikos)

Prabėgo pusė valandos! Ir viskas
Tuoju prabėgs. O Dieve,
Jei nepasigailėsi mano sielos,
Tada dėl Kristaus, Atpirkėjo, kraujo,

Nuolatinės pabaik manas kančias;
Lai Faustas metų tūkstančius gyvena
Tamsybėj pragaro, po to jį gelbėk!
Bet sielos juk prakeiktos amžinai!
Kodėl tu sielą turinti būtybė?
Kodėl tavoji siela nemirtinga?
Ak, Pitagore, jei metempsychosis
Tiesa, ši siela iš manęs išskristų
Ir gyvuliu pavirsčiau kažkuriuo:
Laimingi jie, nes, jiems numirus, skyla

*O, tyliau, tyliau bėkite, nakties arkliai (lot.) – šiek tiek pakeista eilutė iš Romos poeto Ovidijaus
“Meilės elegijų”

Tuoj pat jų sielos į elementus;
Tačiau manoji pragare gyvens.
Prakeikti būkite, tėvai manieji!
Nekeik jų, Faustai, tik Liuciferį
Prakeik, atėmusį dangaus džiaugsmus.

(Laikrodis muša dvyliktą)

Oi, muša, muša! Kūne, tu ištirpki,
Nes pragaran Liuciferis tuoj gyvą temps.

(Perkūnija ir žaibai)

O, siela, tapki lašeliu vandens
Ir slėpkis vandenyne, kad nerastų!

Jeina velniai

O Dieve, Dieve, nežiūrėk taip rūščiai!
Žalčiai, gyvatės, leiskite įkvėpt!
Neprasiverki, pragare! Liuciferi,
Čia neik; sudeginsiu knygas! Ai, Mefistofelis!

(Velniai su Faustu išeina)

Jeina Choras

CHORAS

Šaka, kreivai išaugus, nukirsta,
Sudegintas ir Apolono lauras,
Daigu išaugdavęs šiam mokslo vyre.
Atminkit pragaištingą Fausto nuopuolį,
Tepasimoko išmintingieji iš jo,
Kad saugotūsi uždraustų dalykų,
Kurių gelmė sugundo sielą drąsiai
Daugiau siekt nei Dangus teleidžia dvasiai.

(Išeina)

*Terminat hora diem; terminat auctor opus.**

*Vidurnaktis pabaigia parą; autorius pabaigia savo darbą (lot.)